

Základy sociální politiky

Mirka Wildmannová
Katedra veřejné ekonomie
MU Brno

ekonomika sociálního rozvoje

kategorie zdrojů a potřeb

lidský potenciál

kategorie sociální

kategorie ekonomická

Ekonomika

- **Vztah mezi zdroji, vkládanými do určitého společenského jevu či procesu**
- **způsobem využití těchto zdrojů**
- **užitkem, který byl tímto způsobem využití zdrojů dosažen**

Rozvoj

- **Dynamika pohybu určitého jevu či procesu (stagnace, degrese)**
- **Růst: kvantitativní charakteristika pohybu**
- **Rozvoj: kvalitativní charakteristika pohybu**

Sociální

- **Tzv. *charitativní pojetí* (podpora, pomoc)**
- **Tzv. *pojetí životní úrovně* (kvantitativní míra uspokojení potřeb cestou spotřeby materiálních statků a služeb, a to ve vztahu k množství vynaložené práce)**
- **Tzv. *pojetí životního způsobu* (kvalita, hierarchie, kvalita způsobu)**

Kategorie zdrojů

- Čím je podmíněna kvalita sociálního rozvoje?

Národní bohatství

- Finanční zdroje
- Hmotné zdroje
- Informační zdroje
- Lidské zdroje

Lidský potenciál

- **Soustava dispozic a sklonů člověka k činnostem, které rozvíjí jak lidé, tak společnost. Přináší užitek v podobě uspokojování potřeb**
- **Je vytvářen soustavou složek, které spolu vzájemně souvisí**
- **Potenciál zdraví**
- **Potenciál poznatkový a dovednostní**
- **Potenciál hodnotově orientační**
- **Potenciál sociálně participační**
- **Potenciál individuálně integrativní a regulační**
- **Potenciál tvůrčí**

Kategorie potřeb

- **Pocitovaný nedostatek**
- **Výrobní potřeby**
- **Konečné potřeby**
  - **společenské potřeby**
  - **individuální potřeby**

Společenské potřeby

= Pociťuje jedinec – spotřebitel proto, že žije v určitém společenském uspořádání

- **Potřeba organizovaného uspořádání společnosti**
- **Potřeba ochrany svých práv vůči jinému členu společnosti**
- **Potřeba ochrany bezpečnosti své osoby a majetku**
- **Potřeba ochrany bezpečnosti území, na kterém žije**
- **Potřeba ochrany prostředí, ve kterém společnost žije**

Individuální potřeby

- **pocit'uje jedinec – spotřebitel proto, že existuje.**

Pocit'uje:

- **potřebu výživy**
- **Potřebu ochrany před nepřízní počasí**
- **Potřebu pohybu a komunikace**
- **Potřebu ochrany svých fyzických a duševních schopností**
- **Potřebu poznání a informací**
- **Potřebu estetických prožitků**

Zdroje a LP

- **Základní složkou národního bohatství, základní zdrojovou kategorií sociálně-ekonomického rozvoje jsou lidské zdroje se svým potenciálem**

Potřeby a LP

- **Kritériem pro rozhodování o kvalitě a kvantitě – způsobu uspokojování potřeb – musí míra přínosu k uchování a kultivaci LP jako cílové kategorie sociálně-ekonomického rozvoje.**

Společným kritériem rozhodování o zdrojích, potřebách, způsobu tvorby, využívání a rozdělení zdrojů a způsobu uspokojování potřeb je

- **míra přínosu k uchování a kultivaci lidského potenciálu**

Uchování a kultivace LP

- **Pozitivní vývoj**
- **Negativní vývoj (jak lze ovlivnit, kultivovat v pozitivním směru)**

Vztahy základních pojmů

Ekonomický růst

- Akcentuje kvantitativní stránku ekonomického vývoje – měřena stavovou veličinou

Ekonomický rozvoj

- Zohledňuje i kvalitativní hlediska ekonomického růstu

Ekonomická úroveň země

- Stavová veličina, vztahující se k určitému času, zahrnuje v sobě ukazatele ekonomického růstu + ukazatele ekonomického rozvoje

Sociální růst

- Je charakterizován kvantitativními charakteristikami finální spotřeby
- Výsledek sociálního růstu = životní úroveň

Životní úroveň

- Kvantitativně vyjádřitelná
- Množství spotřeby domácností, obvykle vyjadřované jako tzv. spotřební koš
- Potřeby existenční jistoty

Sociální rozvoj

- **Dynamická kategorie**
- **Zahrnuje v sobě kategorii sociálního růstu + kvalitativní stránku spotřeby**

Sociální úroveň

- **Stavová kategorie**
- **Je dána kvantitou a kvalitou uspokojování potřeb a kvalitou i kvantitou způsobů, jimiž si domácnosti obstarávají předpoklady pro uspokojování potřeb**
- **Stav hierarchie významu uspokojování potřeb ve společnosti**
- **Blízká kategorie: životní způsob, kvalita života**

Efektivnost sociálního rozvoje

- **Investice do uchování a kultivace LP jsou investicemi, které zvyšují „cenu“ potenciálu člověka pro výkon všech jeho funkcí, které plní ve svém životě, a to:**
  - **Fce občana**
  - **Rodiče**
  - **Pracovní síly**
  - **Vlastníka**
  - **Spotřebitele**

LIDSKÝ POTENCIÁL

- **Základní ekonomický zdroj**
- **Základní ekonomický cíl**

Hledání vztahů mezi ekonomickým a sociálním rozvojem

- **Definice potřeby**
- **Stanovení kritérií**
- **Hodnocení stavu k určitému období**
- **Dosažení změny stavu k určitému období**
- **Náklad na dosažení změny stavu k určitému období**
- **Porovnání nákladů a užitků dosažené změny**
- **Vyhodnocení důsledků dosažené změny**